

kan foreligge en afklaring af, om der er grundlag for at rejse tiltale mod de berørte enkeltpersoner, og at det måtte give anledning til meget alvorlige overvejelser og betænkeligheder at lade en undersøgelseskommission foretage en »konkurrerende« undersøgelse og vurdering af spørgsmål, som ville skulle behandles (eller allerede var behandlet) af domstolene.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes skitsere, hvordan et kommissorium kunne se ud, hvis forslagens indhold skulle tilgodeses.

Svar:

1. På et møde mellem medlemmer af udvalget og justitsministeren den 26. november 2002 blev der – på baggrund af beslutningsforslaget fremsat af Socialdemokraterne, SF, Enhedslisten og Dansk Folkeparti - drøftet en række spørgsmål med henblik på, at Justitsministeriet herefter – som teknisk bistand - kunne udarbejde en skitse til et kommissorium for den undersøgelseskommission, som forslagsstillerne ønsker nedsat.

Justitsministeriet har i forlængelse af drøftelserne med forslagsstillerne udarbejdet vedlagte skitse til kommissorium for en undersøgelseskommission i Farum-sagen.

Den pågældende skitse lever efter Justitsministeriets opfattelse op til de retlige krav til beskrivelsen af en undersøgelseskommissions opgaver, der følger af lov om undersøgelseskommissioner, herunder kravet i lovens § 1, stk. 1, om, at en undersøgelseskommission kan nedsættes med henblik på at undersøge »nærmere bestemte forhold«.

2. Det bemærkes i tilknytning til den pågældende skitse til kommissorium, at Justitsministeriet har forstået det således, at forslagsstillerne ønsker, at undersøgelseskommissionen skal have til opgave at undersøge og redegøre for et faktisk begivenhedsforløb – det vil sige at gennemføre en såkaldt faktum-undersøgelse efter § 4, stk. 2, i lov om undersøgelseskommissioner.

Justitsministeriet har endvidere forstået det således, at kommissionen efter lovens § 4, stk. 3, skal komme med forslag til sådanne ændringer af love, administrative bestemmelser eller administrativ praksis, som undersøgelsen af dette begivenhedsforløb kan begrunde.

Derimod skal en undersøgelseskommission – således som Justitsministeriet har forstået forslagsstillerens ønske – ikke foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar, jf. lovens § 4, stk. 4.

På den baggrund finder Justitsministeriet – sådan som det også blev nævnt på det pågældende møde – anledning til at gøre opmærksom på, at visse formuleringer i beslutningsforslaget med tilhørende bemærkninger kan forstås således, at den ønskede undersøgelseskommission også bør have til opgave at komme med retlige vurderinger.

Der henvises herved bl.a. til pkt. 5 i beslutningsforslaget, hvor der anvendes formuleringen »set i forhold til kommunalfuldmagten, konkurrenceregler og reglerne for offentlig udbud m.v.«, samt til bemærkningerne på side 3, 3, afsnit, hvor det anføres, at de pågældende handlinger »kan også vurderes i forhold til eventuelle »systemfejl«, eventuelt tjenstligt ansvar for embedsmænd, eventuel overtrædelse af kommunale styrelsesregler, forvaltningsloven, offentlighedsloven, regler for revision m.v.«.

Formuleringer af denne karakter kan give det indtryk, at undersøgelseskommissionens opgave bl.a. skal bestå i at foretage vurderinger af, om regler i lovgivningen mv. er tilsidesat – også selv om disse vurderinger ikke omfatter, hvilke enkeltpersoner der eventuelt kan drages til ansvar.

Efter Justitsministeriets opfattelse falder det imidlertid falder uden for den opgavebeskrivelse, der efter lovens § 4, stk. 2, knytter sig til en faktum-undersøgelse, at foretage retlige vurderinger af, om lovgivningen mv. er tilsidesat, og den vedlagte skitse til kommissorium er udformet i overensstemmelse hermed. Såfremt forslagsstillerne finder, at den i skitsen angivne faktum-undersøgelse opfylder deres sigte med beslutningsforslaget, vil det kunne være hensigtsmæssigt, at dette præciseres under den videre behandling af beslutningsforslaget – eventuelt i forbindelse med udvalgets afgivelse af betænkning.

3. Særligt om forholdet til den verserende straffesag om forhold vedrørende Farum Kommune bemærkes, at det følger af skitsen til kommissorium, at undersøgelseskommissionens undersøgelse skal afgrænses i forhold til straffesagen.